journal homepage: www.sjfm.ir

Iranian Journal of Forensic Medicine

Iran J Forensic Med. 2023 June;29(1) :60-66 Volume 29, Issue 1, Spring 2023 Brief Report

Factors Affecting the Carrying and Storage of Illegal Firearms; Case Study of Kermanshah Province, Iran

Masoud Bassami[1*] **PhD**

[1] Department of Law, West Islamabad Branch, Islamic Azad University, West Islamabad, Iran

***Correspondence to:** Masoud Bassami, Email: mbassami1360@gmail.com

ARTICLE INFO

Article history:

Received: October 22, 2022
Accepted: April 15, 2023
Online Published: May 1, 2023

Keywords:
Carrying
Maintaining
Firearms
Kermanshah

HIGHLIGHTS

1. In Iran, despite intensifying the punishment of the perpetrators, the carrying and possession of firearms has not had much effect on the prevention of the crime. Therefore, only criminal reaction is not enough to prevent the crime of carrying and keeping firearms, but it is necessary to seek to identify the factors that cause crime and eliminate them.
2. Cultural, economic, social and security factors have an effect on the tendency and willingness of the people of Kermanshah province to carry and keep illegal firearms.

ABSTRACT

Introduction: One of the issues that causes insecurity in the society is carrying and keeping firearms. Kermanshah province is one of the areas where carrying and keeping firearms is significant. The purpose of this research is to determine the factors affecting the carrying and storage of firearms in Kermanshah province, Iran in 2019.

Methods: The current research is applied in terms of its purpose and in terms of the method of carrying out a survey, and it was carried out with the correlation method. The statistical population of the research includes police officers of Kermanshah province. The sample size is 230 people who were selected by available sampling method. The data collection tool was a researcher-made questionnaire and the collected data was analyzed using SPSS software and regression tests. Cronbach's alpha test was used for its reliability.

Results: The research findings indicate that between: 1- cultural factors (traditional beliefs, ethnicity, customs and traditions) 2- social factors (social capital, social support, lifestyle, employment) 3- economic factors (poverty, Unemployment) 4- Feeling of insecurity by keeping firearms in Kermanshah province. There is a relationship.

Conclusion: The results of the research show that cultural and economic poverty, feeling of insecurity among the people, lack of employment and lack of social capital are the factors of carrying and keeping illegal firearms in Kermanshah province. Therefore, improving the cultural level of people through counseling and education, reducing poverty and unemployment and creating employment, increasing the level of social security and changing lifestyles and developing social capital is effective in preventing the crime of carrying and keeping illegal firearms.

How to cite: Bassami M. Factors affecting the carrying and storage of illegal firearms; case study of Kermanshah province, Iran. Iran J Forensic Med. 2023;29(1):60-6.

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

Copyright © 2023 The Author(s); Published by Legal Medicine Research Center. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

مجله
پزشکی قانونی ایران
www.sjfm.ir
مرکز تحقیقات پزشکی قانونی
دوره ۲۹، شماره ۱، بهار ۱۴۰۲، صفحات ۶۰ تا ۶۶
گزارش کوتاه

عوامل مؤثر بر حمل و نگهداری سلاح گرم غیرمجاز، مورد مطالعه استان کرمانشاه

مسعود بسامی[1*] PhD

[1] گروه حقوق، واحد اسلام آباد غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام آباد غرب، ایران

***نویسنده مسئول:** مسعود بسامی، پست الکترونیک: mbassami1360@gmail.com

اطلاعات مقاله

تاریخچه مقاله:
دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۳۰
پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۲۶
انتشار برخط: ۱۴۰۲/۰۲/۱۱

واژگان کلیدی:
حمل
نگهداری
سلاح گرم
کرمانشاه

نکات ویژه

۱- در ایران باوجود تشدید مجازات مرتکبان، حمل و نگهداری سلاح گرم تأثیر چندانی در پیشگیری جرم موصوف نداشته است. بنابراین صرف واکنش کیفری برای پیشگیری از جرم حمل و نگهداری سلاح گرم کافی نیست، بلکه می‌بایست به دنبال شناسایی عوامل جرم‌زا و از بین بردن آنها بود.

۲- عوامل فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی، بر میزان گرایش و تمایل مردم استان کرمانشاه در حمل و نگهداری از سلاح گرم غیرمجاز تأثیر دارد.

چکیده

مقدمه: حمل و نگهداری سلاح گرم یکی از دلایل ایجاد ناامنی در جامعه است. از مناطقی که حمل و نگهداری سلاح گرم در آن قابل توجه است، استان کرمانشاه را می‌توان نام برد. پژوهش حاضر با هدف تعیین عوامل مؤثر بر حمل و نگهداری سلاح گرم در این استان در سال ۱۳۹۹ صورت پذیرفت.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و مقطعی است. جامعه آماری پژوهش شامل ماموران نیروی انتظامی استان کرمانشاه بود. حجم نمونه تعداد ۲۳۰ نفر است که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده‌اند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بوده و داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون رگرسیون مورد تحلیل قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که بین عوامل فرهنگی (باورها و اعتقادات سنتی، قومیت، آداب و رسوم)، عوامل اجتماعی (سرمایه اجتماعی، حمایت اجتماعی، سبک زندگی، اشتغال)، عوامل اقتصادی (فقر، بیکاری) و احساس ناامنی با نگهداری سلاح گرم غیرمجاز در استان کرمانشاه رابطه وجود دارد.

نتیجه‌گیری: ارتقای سطح فرهنگ مردم از طریق مشاوره و آموزش، کاهش فقر و بیکاری و ایجاد اشتغال، افزایش سطح امنیت اجتماعی و تغییر سبک زندگی و توسعه سرمایه اجتماعی در پیشگیری از جرمِ حمل و نگهداری سلاح گرم غیرمجاز مؤثر است.

مقدمه

بحث امنیت مقوله‌ای است که همواره بشر در طول تاریخ برای آن عمده‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها را انجام داده، به گونه‌ای که شکل‌گیری جوامع و نهادهای اجتماعی متاثر از موضوع امنیت بوده است. بزهکاری از مسائلی است که باعث برهم زدن امنیت عمومی جامعه می‌شود. از زمره جرایمی که باعث اخلال در امنیت عمومی جامعه می‌شود «حمل، نگهداری سلاح و مهمات» است. شاید در گذشته داشتن اسلحه گرم به دلیل فقدان نظارت‌های قانونی جدی و وجود برخی هنجارهای اجتماعی و فرهنگی میان برخی قبایل و عشیره‌ها امری تقریباً عادی تلقی می‌شد، اما اکنون به دلیل اهمیت یافتن مسئله امنیت و برقراری نظم عمومی و آرامش جامعه، حمل و نگهداری سلاح به صورت جدی از سوی مراجع قانونی و قضایی پیگیری می‌شود. حمل و نگهداری سلاح دارای پیامدهای زیانباری بوده و مقدمه و تسهیل کننده ارتکاب جرایم خشونت‌آمیز است. در ایران، درصد قابل توجهی از جرایم خشونت‌آمیز همچون نزاع، سرقت، قتل به وسیله سلاح صورت می‌گیرد، به گونه‌ای که سهولت دسترسی به سلاح گرم در ارتکاب آنها تأثیر فراوانی دارد. بنا بر نتایج پژوهش‌هایی که انجام گرفته، جمع‌آوری سلاح و مهمات و برخورد شدید با حاملان و قاچاقچیان سلاح می‌تواند از عوامل مؤثر در پیشگیری از سرقت‌ها [۱] و نزاع‌های مسلحانه باشد [۲]. به دلیل حساسیت بالا، خطر و آسیب‌های جانی و مالی که سلاح گرم برای اشخاص و جامعه می‌تواند داشته

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

باشـد، قانون‌گذار حمل و نگهداری سلاح گرم را به صورت غیرمجاز جرم‌انگاری کرده و حتی در چندین مرتبه نسبت به تشدید مجازات مرتکبان اقدام کرده اسـت. با این وجود تشدید مجازات، تأثیری در کاهش آمار قتل با بهره‌گیری از سلاح گرم نداشته است [۳].

یکـی از مکان‌هایی که نگهداری و اسـتفاده از سـلاح گرم و به تبع جرایم خشـونت‌آمیز مسـلحانه در آن قابل توجه است، استان کرمانشاه است. موقعیت استان کرمانشاه با توجه به ساختار امنیتی و جغرافیایی و بافت جمعیتی به لحاظ قومی و قبیله ای، وسعت و تعداد روستاها حائز اهمیت است. آمارها بیانگر آن است که کشفیات سلاح در اسـتان‌های غربی کشـور، از جمله کرمانشاه، افزایش یافته است [۴]. از سـوی دیگر با افزایش قاچاق اسلحه و مهمات در استان‌های مرزی همجوار و ورود به استان کرمانشاه، در سال‌های اخیر درگیری، تهدید و قتل با اسـلحه گرم در این استان افزایش داشته است [۵]. در سـال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ در اسـتان کرمانشاه حدود ۷۰۰ مورد تیراندازی غیرمجاز به وقوع پیوسـته و شهرسـتان‌های کرمانشـاه، اسـلام‌آباد، هرسـین، سـرپل ذهاب، گیلانغرب و دالاهو دارای آمار بالاتری در این زمینه هستند [۶]. همچنین در بین سال‌های ۱۳۹۸ -۱۳۹۶ در استان کرمانشاه بیش از ۱۰۰۰ مورد تیراندازی غیرمجاز به وقوع پیوسته که این امر در مقایسه با آمار سنوات گذشته حدود ۷۰ درصد رشـد کرده اسـت [۷]. بنابراین باوجود تشدید مجازات، براساس قانون تشدید مجازات مرتکبان قاچاق سلاح و مهمات ۱۳۹۰، این موضوع تأثیری در کاهش آمار سـلاح‌های مکشـوفه از اسـتان کرمانشـاه نداشته و حتی رشـدی چنددرصدی نسبت به سال‌های گذشـته داشته است. بنابراین لازم است با شناسایی عوامل جرم‌زا و از بین بردن یا کاهش آنها از وقوع جرم مذکور و جرایم خشونت‌آمیز بعدی پیشگیری کرد.

روش بررسی

پژوهـش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و مقطعی اسـت که در سـال ۱۳۹۹ در استان کرمانشـاه صورت پذیرفت. جامعه هدف این پژوهش شامل کلیه ماموران پلیس نیروی انتظامی استان کرمانشاه است که در حوزه مذکور تخصص داشته‌اند؛ از جمله پلیس اطلاعات و امنیـت، اداره قاچاق (پلیس امنیـت اقتصادی) و برخی از ماموران پلیس مسـتقر در کلانتری‌ها. به علت متمرکز نبودن جامعه آماری مذکور در یک مکان مشـخص، از نمونه‌گیری در دسـترس استفاده شـده و ۲۳۰ نفر از ماموران مذکور به عنوان نمونه‌های این پژوهش انتخاب شدند.

به‌منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد که شامل دو بخش سـؤالات مربوط به جمعیت شناختی و سؤالات مربوط به متغیرهای پژوهش بود. پرسشـنامه مذکور شامل ۴ متغیر مستقل و یک متغیر وابسته بود. متغیرهای مستقل عبارتند از عوامل فرهنگی ۷ سـؤال، عوامل اجتماعی شامل ۴ سؤال، عوامل اقتصادی شـامل ۶ سـؤال و عامل احساس ناامنی شـامل ۱۰ سؤال. در طرح سؤالات متغیر فرهنگی سعی شده که سؤالات مربوط به عوامل باورها و اعتقادات سـنتی، قومیت، آداب و رسـوم لحاظ شود. همچنین در طرح سؤالات عوامل اجتماعی به سؤالاتی که بیانگر وضعیت سرمایه اجتماعی، حمایت اجتماعی، سبک زندگی و اشتغال باشد، اشاره شد. سؤالات عوامل اقتصادی به مسئله فقر و بیکاری اشاره دارد. سؤالات عامل احساس ناامنی وضعیت امنیت را پوشش می‌دهد. پاسخ‌دهی به سؤالات براساس مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم) است. متغیر وابسته عبارت است از حمل و نگهداری سلاح گرم که به‌صورت کیفی و دو سطحی (بله مقدار ۱ و خیر مقدار ۰) اندازه‌گیری شد.

روایی ابزار اندازه‌گیری داده‌ها به شکل روایی صوری و محتوایی و با اسـتفاده از دیدگاه متخصصان صورت گرفت. بدین منظور بعد از تهیه پرسشـنامه مورد استفاده که با همفکری سه نفر از مأموران باسـابقه نیروی انتظامی صورت گرفت، این پرسشنامه در اختیار ۵ نفر از اسـاتید متخصص دانشـگاه قرار گرفت و از آنها خواسته شد بـا مد نظر قرار دادن اهداف پژوهش، پرسشـنامه تهیه شـده را از نظر صـوری و محتوایی مورد ارزیابی قـرار داده و نظرات اصلاحی خود را بیان کنند. بعد از ارجاع پرسشـنامه مذکور توسط مأموران نیـروی انتظامی، نظـرات اصلاحی آنان اعمال و بـرای تأیید روایی نهایی در اختیار آنان قرار داده شـد. با اسـتفاده از آلفای کرونباخ، پایایی پرسشنامه محاسبه شد. پایایی متغیر عوامل فرهنگی ۰/۷۸، پایایـی متغیر عوامل اجتماعی ۰/۷۹، پایایی متغیر عوامل اقتصادی ۰/۸۳، پایایی متغیر احسـاس ناامنی ۰/۸۱ و پایایی کل پرسشنامه برابر با ۰/۷۸ بود.

اطلاعات به دسـت آمده از پرسشنامه‌ها با اسـتفاده از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۰ در دو سـطح آمار توصیفی برای بررسی داده‌های جمعیت شـناختی و آمار استنباطی با اسـتفاده از آزمون رگرسیون لجسـتیک تحلیل شدند. مبنای مقایسه برای سطح معناداری مقدار خطای آزمون ۰/۰۵ است.

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

یافته‌ها

بر اساس جدول ۱، ۲۲ درصد در بازه سنی ۲۵ تا ۳۰ سال قرار دارند، ۲۱ درصد پاسخ دهندگان نیز در بازه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال، ۲۶ درصد پاسخ دهندگان نیز در بازه سنی ۳۶ تا ۴۰ سال، ۲۲ درصد پاسخ‌دهندگان نیز در بازه سنی ۴۱ تا ۴۵ سال و همچنین ۷ درصد در بازه بیشتر از ۵۰ سال قرار دارند. همچنین نتایج جدول مذکور نشان می‌دهد ۱۰ درصد پاسخگویان دارای مدرک دیپلم، ۱۵ درصد دارای مدرک فوق دیپلم، ۹۲ درصد دارای مدرک لیسانس، ۶۹ درصد دارای مدرک فوق لیسانس و ۱۱ درصد دارای مدرک دکترا هستند. در بخش سابقه کاری نتایج نشان می‌دهد که از کل پاسخ دهندگان ۱۶درصد کمتر از ۵ سال، ۲۴ درصد بین ۶ تا ۱۰ سال، ۱۹ درصد بین ۱۱ تا ۱۵ سال، ۱۹ درصد بین ۱۶ تا ۲۰ سال، ۱۳ درصد بین ۲۱ تا ۲۵ سال و ۹ درصد بالاتر از ۲۵ سال سابقه کاری داشته‌اند.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد ضریب رگرسیونی متغیر عوامل فرهنگی برابر با ۱/۱۵، همچنین سطح معناداری آزمون والد (۰/۰۰) نشان می‌دهد ضریب رگرسیونی عوامل فرهنگی معنادار است. سطح معناداری آزمون کای اسکور کمتر از ۰/۰۵ (۰/۰۰) است که نشان می‌دهد مدل رگرسیونی دارای برازش مناسبی است. همچنین سطح معناداری آماره هومسر بزرگ‌تر از ۰/۰۵ (۰/۶۲) است که تأیید می‌کند مدل به خوبی برازش داده شده است. به‌عبارت دیگر می‌توان گفت باورها و اعتقادات سنتی افراد بر حمل و نگهداری سلاح گرم تأثیر دارد. در نتیجه بین عوامل فرهنگی و حمل و نگهداری سلاح گرم رابطه معناداری وجود دارد.

ضریب رگرسیونی متغیر عوامل اجتماعی برابر با ۱/۲۱، همچنین سطح معناداری آزمون والد (۰/۰۰) نشان می‌دهد ضریب رگرسیونی عوامل اجتماعی معنادار است. سطح معناداری آزمون کای اسکور کمتر از ۰/۰۵ (۰/۰۰) است که نشان می‌دهد مدل رگرسیونی دارای برازش مناسبی است. همچنین سطح معناداری آماره هومسر بزرگ‌تر از ۰/۰۵ (۰/۸۶) است که تایید می‌کند مدل به خوبی برازش داده شده است. می‌توان چنین استنباط کرد که عواملی همچون سرمایه اجتماعی، حمایت اجتماعی، سبک زندگی، اشتغال بر حمل و نگهداری سلاح گرم تأثیرگذار هستند. در نتیجه بین عوامل اجتماعی و حمل و نگهداری سلاح گرم رابطه معناداری وجود دارد. ضریب رگرسیونی متغیر عوامل اقتصادی برابر با ۱/۱۲، همچنین سطح معناداری آزمون والد (۰/۰۰) نشان می‌دهد ضریب رگرسیونی عوامل اقتصادی معنادار است. سطح معناداری آزمون کای اسکور کمتر از ۰/۰۵ (۰/۰۰) است که نشان می‌دهد مدل رگرسیونی دارای برازش مناسبی است. همچنین سطح معناداری آماره هومسر بزرگ‌تر از ۰/۰۵ (۰/۵۸) است که تایید می‌کند مدل به خوبی برازش داده شده است. می‌توان چنین استنباط کرد که فقر و بیکاری نیز بر حمل و نگهداری سلاح گرم تأثیرگذار است، در نتیجه بین عوامل اقتصادی و حمل و نگهداری سلاح گرم رابطه معناداری وجود دارد.

ضریب رگرسیونی متغیر حس ناامنی برابر با ۱/۱۴، همچنین سطح معناداری آزمون والد (۰/۰۰) نشان می‌دهد ضریب رگرسیونی حس ناامنی معنادار است. سطح معناداری آزمون کای اسکور کمتر از ۰/۰۵ (۰/۰۰) است که نشان می‌دهد مدل رگرسیونی دارای برازش مناسبی است. همچنین سطح معناداری آماره هومسر بزرگ‌تر از ۰/۰۵ (۰/۳۲) است که تایید می‌کند مدل به خوبی برازش داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که احساس ناامنی می‌تواند یکی از دلایل

جدول۱- توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	رده	فراوانی	درصد
سن	۳۰-۲۵	۳۳	۲۲
	۳۵-۳۱	۴۷	۲۱
	۴۰-۳۶	۵۹	۲۶
	۴۵-۴۱	۵۱	۲۲
	۵۰-۴۶	۳۳	۱۰
	بالاتر از ۵۰	۱۷	۷
تحصیلات	دیپلم	۲۳	۱۰
	فوق دیپلم	۳۵	۱۵
	لیسانس	۹۲	۴۰
	فوق لیسانس	۶۹	۳۰
	دکترا	۱۱	۵
سابقه کاری	کمتر از ۵ سال	۳۷	۱۶
	۱۰-۶ سال	۵۵	۲۴
	۱۱- ۱۵ سال	۴۵	۱۹
	۲۱-۱۶ سال	۴۴	۱۹
	۲۵-۲۱ سال	۲۹	۱۳
	بالاتر از ۲۵ سال	۲۰	۹

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

▼ جدول۲- نتایج آزمون رگرسیون لجستیک

متغیر		ضریب رگرسیونی	آماره والد	آماره کای اسکور	آماره هومسر
عوامل فرهنگی	مقدار	۱/۱۵	۱۲/۱۱	۱۱/۵۶	۶/۱۸
	سطح معناداری	۰/۰۰		۰/۰۰	۰/۶۲
عوامل اجتماعی	مقدار	۱/۲۱	۱۱/۳۱	۱۸/۷۹	۳/۲۵
	سطح معناداری	۰/۰۰		۰/۰۰	۰/۸۶
عوامل اقتصادی	مقدار	۱/۱۲	۱۱/۴۸	۱۲/۵۷	۶/۵۳
	سطح معناداری	۰/۰۰		۰/۰۰	۰/۵۸
حس ناامنی	مقدار	۱/۱۴	۱۲/۱۴	۵/۵۶	۹/۲۵
	سطح معناداری	۰/۰۰		۰/۰۰	۰/۳۲

حمل و نگهداری سلاح گرم باشد. بنابراین بین حس ناامنی و حمل و نگهداری سلاح گرم رابطه معناداری وجود دارد.

بحث

در مقایسه بین یافته‌های پژوهش حاضر با پژوهش‌های سابق درمی‌یابیم که یافته‌های این پژوهش درخصوص متغیرهای مورد بررسی، با آنها تقریباً یکسان و همسو است. در پژوهشی که توسط اسدی‌فر و همتی با عنوان «شناسایی عوامل و پیامدهای به کارگیری سلاح غیرمجاز در استان کرمانشاه» انجام شد، نتایج مطالعه بیانگر آن است که علاقه‌مندی مردم به نگهداری سلاح، شرایط جغرافیایی و پایبندی به آداب و رسوم محلی، اختلافات قومی و طایفه‌ای، آثار نامطلوب جنگ تحمیلی، وجود خلأهای مرزی و تحرکات گروهک‌های معاند بر میزان گرایش مردم در حمل و استفاده از سلاح گرم تأثیر دارد [۷]. نتایج پژوهش مذکور با نتایج پژوهش این‌جانب درخصوص تأثیر عوامل فرهنگی و امنیتی بر نگهداری و استفاده از سلاح گرم همسو است. در پژوهشی دیگری که توسط حسینی با عنوان «واکاوی تجربهٔ زیستهٔ مردم کرمانشاه در استفاده از سلاح گرم غیرمجاز» صورت گرفت، نتایج پژوهش بیانگر آن است که مهم‌ترین تجربهٔ زیستهٔ مشارکت کنندگان، فقدان احساس امنیت است. همچنین عوامل اجتماعی، فرهنگی، روانی و درنهایت عوامل اقتصادی بر حمل و نگهداری سلاح گرم توسط مردم این منطقه تأثیر دارد [۵]. براساس نتایج پژوهش مذکور در میان مردم این منطقه، زیست فرهنگی اجتماعی، پایبندی به سنت‌های نیاکان و احساس ناامنی مالی و جانی، سلاح گرم را وسیله‌ای برای احساس هویت و امنیت اجتماعی تبدیل کرده است. بنابراین نتایج پژوهش موصوف با پژوهش حاضر از حیث تأثیر عوامل فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی به عنوان دلایل نگهداری و استفاده از سلاح گرم در استان کرمانشاه همسو است. با این تفاوت که در پژوهش این‌جانب مهم‌ترین عامل، عامل اجتماعی شناخته شده اما در پژوهشی که توسط حسینی صورت گرفته، مهم‌ترین عامل، عامل امنیتی بوده است.

از دیگر استان‌هایی که آمار حمل و نگهداری و استفاده از سلاح گرم در آن زیاد است، استان ایلام است که همجوار استان کرمانشاه بوده و با آن قرابت قومی و فرهنگی فراوان دارد. نتایج پژوهش‌هایی که درمورد علل و نگهداری و استفاده از سلاح گرم در این استان صورت گرفته تا حد زیادی با پژوهش حاضر همسو و یکسان است. به عنوان نمونه در پژوهشی که توسط چولکی با عنوان «عوامل مؤثر بر قاچاق و نگهداری سلاح و مهمات غیرمجاز در استان ایلام و تأثیر آن بر امنیت» صورت گرفت، نتایج پژوهشی نشان داد که بین احساس ناامنی، فرهنگ و باورهای سنتی و عشایری، با نگهداری سلاح و مهمات غیرمجاز در این استان رابطه معناداری وجود دارد [۱۷]. نتایج پژوهش عبدالرحمانی و همکاران نیز با عنوان «علل گرایش مردم ایلام به نگهداری سلاح گرم غیرمجاز» بیانگر آن است که به دلیل فرهنگ حاکم وتعصبات قومی و عواملی مانند دفاع از اموال، منفعت‌طلبی، انتقام‌گیری‌های شخصی و قبیله‌ای، ارتکاب جرایمی نظیر قتل، سرقت مسلحانه و غیره، نگهداری سلاح و مهمات دراین

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

منطقه رایج اســت [۱۸]. به طور کلی نتایــج پژوهش مذکور بیانگر آن اســت که ساکنان مناطق مرزی باتوجه به نوع معیشت و صعوبت شــرایط زندگی و لزوم صیانت ازمــال و ناموس و یا حضور دیرهنگام مامــوران انتظامی، اقدامات فردی را بر اطاعت از قانون ترجیح داده و برای دفاع از مال و ناموس خود مبادرت به خرید و نگهداری ســلاح غیرمجاز می‌کنند. بیشتر مرتکبان از امکانات مالی و اقتصادی مناسبی برخوردار نیســتند. در این زمینه کمبود اماکن تفریحی و ورزشــی، مشکلات خانوادگی، بی عدالتی‌های اجتماعی، تأثیر رسانه‌های جمعی و... همه دســت به دســت هم داده و با سایر عوامل و شرایط روحی و جسمی فرد ترکیب شده و او را به سوی بزهکاری سوق داده‌اند.

دعاگویان و همکاران نیز در پژوهشی با عنوان« عوامل اقتصادی مؤثر در جرم قاچاق ســلاح و مهمات» بیــکاری، فقر، قیمت ارزان ســلاح غیرمجاز، سود ســلاح قاچاق، بالا بودن قیمت سلاح مجاز و وجود تقاضا برای سلاح را از عوامل مهم در انجام قاچاق سلاح عنوان کرده‌اند [۱۹].

نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان داد که بین عوامل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و احســاس نامنی با حمل و نگهداری سلاح گرم در بین مردم اســتان کرمانشــاه رابطه مستقیم وجود دارد. از لحاظ فرهنگی مؤلفه‌های چون پایبندی به آداب و رسوم سنتی، ناآشنایی با قوانین و مقررات، داشــتن خلق و خوی عشــایری و سلحشــوری باعث تمایل به نگهداری ســلاح گرم شــده است. از لحاظ اقتصادی استان کرمانشاه جزو استان‌های کم‌درآمد بوده و نرخ بیکاری در آن زیاد اســت، در نتیجه برخی از مردم به دلیل نبودن مراکز اشــتغال به ناچار برای تأمین درآمد و امرار معاش به فعالیت‌های مجرمانه‌ای چــون قاچاق و خرید و فروش ســلاح و مهمــات روی می‌آورند. از لحاظ امنیتی از آنجا که اســتان کرمانشــاه با کشــور عراق هم‌مرز اســت، باتوجه به ســابقه جنگ تحمیلی با این کشــور از یک‌سو و وجود گروهک‌های تروریستی در مناطق مرزی از سوی دیگر، نوعی احســاس ناامنی و ترس در میان مــردم وجود دارد که باعث تمایل مردم به حمل و نگهداری سلاح گرم می‌شود. همچنین اشتغال مردم به دامداری وکوچ‌نشینی و لزوم حمایت از دام‌ها در برابر سارقان، از دیگر عوامل استفاده و نگهداری از سلاح گرم در میان مردم منطقه اســت. در خصوص عوامل اجتماعی مؤلفه‌های چون نبود ســرمایه و حمایــت اجتماعی، تبعیض و نبود منابــع کنترل اجتماعی چون ازدواج و اشتغال و نابرابری در برخورداری از امکانات از دلایل حمل و نگهداری ســلاح توسط مردم استان است. وقتی مسئولان نسبت به تأمین نیازهای مردم بی‌توجه هستند، برای پاسخ به خواسته‌های خود، شــخصاً وارد عمل شده و در این میان چه بسا برای دستیابی به آن از روی خشونت متوسل به خرید و فروش و تهیه سلاح شوند.

پیشنهادات

لازمه پیشــگیری از جرم حمل و نگهداری سلاح گرم و به طور معمول ســایر جرایم، توجه به موقعیــت زمانی و مکانی محل وقوع جرم و شــخصیت مرتکبان جرم اســت. بنابراین برای پیشگیری از وقوع جرم حمل و استفاده از سلاح گرم در استان کرمانشاه با توجه به یافته‌ها پژوهش، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

۱-کنترل بیشتر مبادی ورودی اسلحه قاچاق برای جلوگیری از ورود سلاح به داخل استان.

۲- ایجاد ایســتگاه‌های انتظامی بیشــتر برای ایســت و بازرســی و گشت‌زنی در منطقه.

۳- برخورد قاطع بــا مجرمانی که باعث اخلال در امنیت عمومی و ایجاد حس ناامنی در جامعه می‌شوند، از جمله قاچاقچیان و حاملان سلاح و مهمات، سارقان مسلح و مرتکبان نزاع‌های مسلحانه.

۴- مراقبت و حفاظت بیشتر از مرزها و نقاطی که به دلایل جغرافیایی حضور مأموران امنیتی در آن کمرنگ‌تر است.

۵-آموزش و ارتقای سطح فرهنگی مردم، خصوصاً جوانان و نوجوانان با بیان خطرات و مضرات نگهداری سلاح و دوری از وابستگی و تعهد به باورها و سنت‌های بعضاً غلط گذشته.

۶- اشــتغال‌زایی و رفع بیکاری در اســتان. ایجاد اشــتغال به‌عنوان یک منبع کنترل اجتماعی باعث ورود جوانان به عرصه‌های فعالیت اجتماعی شده و به تبع از ورود به حرفه‌های مجرمانه چون خرید و فروش سلاح به‌منظور امرار معاش پیشگیری می‌کند.

۷- رفع تبعیض و نابرابری‌های اجتماعی در استان.

تشکر و قدردانی: از پرسنل محترم نیروی انتظامی کرمانشاه، خصوصاً پلیس اطلاعات و امنیــت، اداره قاچــاق (پلیس امنیت اقتصادی)، که مــا را در انجام این پژوهش یاری کردند، کمال تشکر و قدردانی را دارد.

تأییدیه اخلاقی: موردی گزارش نشده است.

تعارض منافع: پژوهش مذکور تعارض منافعی با هیچ شخص حقیقی یا حقوقی ندارد.

منابع مالی: منابع مالی پژوهش صرفاً توسط نویسنده تأمین شده است.

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]

References

1. Firouzi M, Aghaei Jannet Makan H, Pahkideh F. Criminal analysis of Ahvaz armed robberies. Karagah Journal. 2014;8(30):131-50. [Persian]
2. Lashkari A, Jafari Nia G. Investigation of effective factors on the policing management of armed mass conflicts in Kohgiluyeh. Journal of Citizenship Studies. 2021;21:299-332. [Persian]
3. Abbasi M, Shayganfard M, Taji H. Access to authorized firearms from the point of view of criminology with an emphasis on authorized firearms in Ilam Province. Journal of Medical Law. 2021;15:910-23. [Persian]
4. Najafi A, Chitsazi H, Atarzadeh S. Forecasting the trend of military and hunting weapon discoveries in the western provinces of the country. Intelligence and Criminal Research Quarterly. 2021;16:213-38. [Persian]
5. Hosseini N. Analysis of the life experience of the people of Kermanshah in the use of illegal firearms. Intelligence and Criminal Research Quarterly. 2019;15:73-96. [Persian]
6. Naja Social Deputy. Study report on social assessment with emphasis on the priority of crimes and social harms in Kermanshah province. Tehran: Naja Publication, 2016. [Persian]
7. Asadi FM, Hemti J. Identifying the factors and consequences of the use of illegal weapons in Kermanshah province. Police Management Research Quarterly. 2021;16(2):73-101. [Persian]
8. Cholaki G. Investigation of factors affecting smuggling and possession of illegal weapons and ammunition in Ilam province and its effect on security. Law Enforcement Knowledge of Ilam. 2013;1(3):47-64. [Persian]
9. Abdul Rahmani R, Framarzi H, Noormohammadzadeh A. The reasons for the tendency of the people of Ilam to keep illegal firearms. The 6th Scientific Research Conference of Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Damages of Iran University of Tehran, Association for Development and Promotion of Basic Sciences and Techniques, 2017. [Persian]
10. Dagaoyan D, Cholaki G, Hossein Abadi B, Qazvineh M. Investigation of the economic factors affecting the crime of arms and ammunition smuggling to Iran. Police Security Information Studies Quarterly. 2019;8(24):1-39. [Persian]

[Downloaded from sjfm.ir on 2026-11-29]